

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

**GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT**

Priština, dana 19. jula 2019. godine
Br. ref.:AGJ 1397/19

PRESUDA

u

slučaju br. KI 24/17

Podnosilac

Bedri Salihu

**Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova
Rev. br. 308/2015 od 12. januara 2017. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Gresa Caka-Nimani, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo g. Bedri Salihu iz Mitrovice, kojeg zastupa g. Selman Bogiqi, advokat iz Prištine (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu [Rev. br. 308/2015] Vrhovnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Vrhovni sud) od 12. januara 2017. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene presude Vrhovnog suda kojom su, prema navodima podnosioca zahteva, povređena njegova osnovna prava i slobode zagarantovane stavom 4 člana 21. [Opšta načela] i članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na stavovima 1 i 7 člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. [Procesuiranje podnesaka], i 47. [Individualni zahtev] Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32 [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).
5. Dana 31. maja 2018. godine, Sud je na administrativnoj sednici usvojio izmene i dopune Poslovnika koji je objavljen u Službenom listu dana 21. juna 2018. godine i stupio na snagu 15 dana nakon njegovog objavljivanja. Shodno tome, prilikom razmatranja zahteva, Sud će se pozivati na pravne odredbe novog Poslovnika na snazi.

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 3. marta 2017. godine, podnosilac zahteva je podneo Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 7. aprila 2017. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Gresu Caka-Nimani za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Snezhana Botusharova i Ivan Čukalović.
8. Dana 20. aprila 2017. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i tražio od njega punomoćje za pravno zastupanje pred Sudom. Istog dana, Sud je poslao kopiju zahteva i Vrhovnom sudu.
9. Dana 26. aprila 2017. godine, Sud je primio traženi dodatni dokument.
10. Dana 16. juna 2018. godine, okončan je mandat sudijama: Snezhani Botusharova i Almiru Rodriguesu. Dana 26. juna 2018. godine, okončan je mandat sudijama: Altayu Suroyu i Ivanu Čukaloviću.

11. Dana 9. avgusta 2018. godine, predsednik Republike Kosovo je imenovao nove sudije: Bajrama Ljatifija, Radomira Labana, Remziju Istrefi-Peci i Nexhmija Rexhepija.
12. Dana 8. oktobra 2018. godine, zato što je četvorici gore navedenih sudija istekao njihov mandat kao sudija Suda, predsednica Suda je, na osnovu Zakona i Poslovnika o Radu, donela odluku KSH.KI. 24/17 o određivanju novog Veća za razmatranje u sastavu sudija: Arta Rama-Hajrizi (predsedavajuća), Safet Hoxha i Radomir Laban.
13. Dana 27. maja 2019. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno predložilo sudu neprihvatljivost zahteva.
14. Istog dana, Sud je jednoglasno utvrdio da (i) zahtev je prihvatljiv, i (ii) Presuda Vrhovnog suda [Rev. nr. 308/2015] od 12. januara 2017. godine, nije u skladu sa članom 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava a u vezi sa članom 6 (pravo na pravično suđenje) EKLJP-a

Pregled činjenica

15. Dana 9. aprila 2010. godine, podnosilac zahteva je zadobio teške telesne povrede u saobraćajnoj nesreći koju je prouzrokovao korisnik osiguranja Osiguravajućeg društva "SIGMA" u Prištini (u daljem tekstu: "SIGMA").
16. Dana 30. jula 2014. godine, Osnovni sud u Prištini je presudom [C. br. 1234/10] delimično usvojio tužbu podnosioca zahteva i obavezao SIGMU da podnosiocu zahteva nadoknadi: (i) materijalnu štetu u ukupnoj vrednosti od 3.176 evra, uključujući i mesečnu rentu u iznosu od 250 evra, počev od 30. jula 2014. godine i sve dok postoje zakonski uslovi za to, i (ii) nematerijalnu štetu u ukupnoj vrednosti od 32.000 evra koju je prouzrokovao korisnik osiguranja.
17. Neodređenog datuma, SIGMA je izjavila žalbu Apelacionom sudu protiv presude Osnovnog suda, navodeći bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje i pogrešnu primenu materijalnog prava.
18. Dana 29. juna 2015. godine, Apelacioni sud je presudom [Ac. br. 4842/2014] delimično usvojio žalbu koju je izjavila SIGMA i (i) ukinuo presudu Osnovnog suda u pogledu iznosa koji se odnose na naknadu troškova fizikalne terapije, mesečnu rentu i troškove postupka, i (ii) potvrdio presudu Osnovnog suda u pogledu određivanja iznosa koji se odnosi na nematerijalnu štetu i jedan deo materijalne štete.
19. Neodređenog datuma, SIGMA je podnela zahtev za reviziju Vrhovnom sudu protiv gore navedene presude Apelacionog suda, navodeći bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešnu primenu materijalnog prava, sa predlogom da Vrhovni sud usvoji reviziju i umanji iznose u vezi sa nematerijalnom štetom ili da ukine osporenu presudu vraćajući predmet prvostepenom sudu na ponovno suđenje i odlučivanje.

20. Dana 12. novembra 2015. godine, Vrhovni sud je presudom [Rev. br. 308/2015] delimično usvojio kao osnovan zahtev za reviziju koji je podnela SIGMA, i shodno tome preinačio presudu Apelacionog suda u vezi sa presudom Osnovnog suda u Prištini, umanjujući za vrednost od oko 20.000 evra finansijsku naknadu za štetu koja je prouzrokovana podnosiocu zahteva, a koju su potvrdila prethodna dva suda.
21. Dana 27. januara 2016. godine, podnosilac zahteva je podneo prvi zahtev Sudu, navodeći da je gore navedena presuda Vrhovnog suda doneta uz povredu njegovih osnovnih prava i sloboda zagarantovanih članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP.
22. Dana 20. maja 2016. godine, Sud je presudom u slučaju KI18/16 (vidi predmet Suda, KI18/16, sa podnosiocem Bedri Salihu, ocena ustavnosti Presude Vrhovnog suda Kosova, Rev. br. 308/2015, od 12. novembra 2015. godine) utvrdio povredu člana 31. Ustava u vezi sa stavom 1 člana 6. EKLJP, sa obrazloženjem da osporena presuda Vrhovnog suda ne ispunjava standarde obrazložene sudske odluke.
23. Dana 12. januara 2017. godine, nakon presude Suda u slučaju br. KI18/16, Vrhovni sud je doneo novu, odnosno drugu presudu u predmetu, i to presudu [Rev. br. 308/2015] kojom je ponovio nalaze prve presude, odnosno presude [Rev. br. 308/2015] od 12. novembra 2015. godine.

Navodi podnosioca zahteva

24. Podnosilac zahteva navodi da je osporena presuda Vrhovnog suda, odnosno njegova druga presuda doneta uz povredu njegovih osnovnih prava i sloboda zagarantovanih članom 21. [Opšta načela] i članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) EKLJP.
25. Podnosilac zahteva konkretnije navodi da presuda Suda u slučaju KI18/16 nije izvršena od strane Vrhovnog suda. Prema navodima podnosioca zahteva, osporena presuda Vrhovnog suda, odnosno presuda [Rev. br. 308/2015] od 12. januara 2017. godine je ista kao njegova prva presuda, odnosno presuda [Rev. br. 308/2015] od 12. novembra 2015. godine i ponovo ne uspeva da obrazloži umanjenje za iznos od 20.000 evra naknade koja je potvrđena presudom [Ac. br. 4842/14] Apelacionog suda od 29. juna 2015. godine u vezi sa presudom [C. br. 1234/10] Osnovnog suda od 30. jula 2014. godine.
26. Podnosilac zahteva takođe navodi da prilikom donošenja njegove druge presude, Vrhovni sud nije bio nepristrasan jer je predsednik veća ponovo bio isti sudija, odnosno sudija E.H.
27. Na kraju, podnosilac zahteva traži od Suda da proglasi zahtev neprihvatljivim; da proglasi ništavnom osporenu presudu [Rev. br. 308/2015] Vrhovnog suda od 12. januara 2017. godine i vrati predmet Vrhovnom sudu na ponovno odlučivanje, kao i da se prilikom ponovnog odlučivanja sudija E.H. izuzme iz odlučivanja.

Prihvatljivost zahteva

28. Sud prvo treba da razmotri da li je zahtev ispunio uslove prihvatljivosti, propisane Ustavom i dalje precizirane Zakonom i Poslovníkom.
29. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1 i 7 člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način”.

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

30. Sud se u nastavku takođe poziva i na uslove prihvatljivosti, koji su propisani u Zakonu. S tim u vezi, Sud se poziva na članove 47. [Individualni zahtevi], 48. [Tačnost podneska] i 49. [Rokovi] Zakona, koji propisuju:

Član 47. [Individualni zahtevi]

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

Član 48. [Tačnost podneska]

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

Član 49. [Rokovi]

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku...”.

31. Što se tiče ispunjenja ovih uslova, Sud ocenjuje da je podnosilac zahteva ovlašćena strana i da osporava akt javnog organa, odnosno presudu [Rev. br. 308/2015] Vrhovnog suda od 12. januara 2017. godine, nakon što je iscrpeo sva pravna sredstva propisana zakonom. Podnosilac zahteva je takođe naveo osnovna prava i slobode za koje tvrdi da su povređeni u skladu sa članom 48. Zakona i podneo je svoj zahtev u skladu sa rokovima propisanim u članu 49. Zakona.

32. Sud takođe utvrđuje da zahtev podnosioca ispunjava i uslove prihvatljivosti propisane stavom 1 pravila 39 Poslovnika. Isti se ne može proglasiti neprihvatljivim na osnovu uslova propisanih stavom 3 pravila 39 Poslovnika.
33. Pored toga, i konačno, Sud ocenjuje da ovaj zahtev nije očigledno neosnovan u skladu sa stavom 2 pravila 39 Poslovnika i shodno tome, mora se proglasiti prihvatljivim (vidi, takođe, predmet ESLJP-a *Alimuçaj protiv Albanije*, predstavka br. 20134/05, presuda od 9. jula 2012. godine, stav 144).

Meritum zahteva

34. Sud pre svega podseća da je Osnovni sud dosudio podnosiocu zahteva određenu naknadu za materijalnu i nematerijalnu štetu koja mu je pričinjena kao posledica saobraćajne nesreće od 9. aprila 2010. godine. Ta naknada je uz određene izmene potvrđena i od strane Apelacionog suda. Vrhovni sud je s druge strane, postupajući povodom zahteva za reviziju tužene, odnosno SIGME, preinačio presude nižestepenih sudova, umanjujući dosuđeni iznos naknade za vrednost od oko 20.000 evra. Sud je proglasio ništavnom tu presudu Vrhovnog suda, utvrđujući da je ista doneta uz povredu člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP jer nije ispunjavala standarde obrazložene sudske odluke. Vrhovni sud je osporenim presudom, odnosno presudom [Rev. br. 308/2015] od 12. januara 2017. godine, ponovo potvrdio obrazloženje svoje prve odluke, odnosno presude [Rev. br. 308/2015] od 12. novembra 2015. godine. Ova presuda je ponovo osporena pred Sudom od strane podnosioca zahteva, koji navodi da je došlo do povrede člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP jer, kako navodi podnosilac zahteva, Vrhovni sud (i) nije izvršio presudu Suda u slučaju KI18/16 jer Presuda istog i dalje nije obrazložena, i (ii) kao novu tvrdnju dodaje činjenicu da je Vrhovni sud bio pristrasan jer je odlučivao u istom sastavu veća u oba slučaja.
35. Sud će ove navode razmatrati pojedinačno i primenjujući na njih sudsku praksu Evropskog Suda za Ljudska Prava (u daljem tekstu: ESLJP), na osnovu koje je Sud, u skladu sa članom 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovane Ustavom. Shodno tome, što se tiče tumačenja navoda o povredi člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP, Sud će se pozivati na sudsku praksu ESLJP-a.

Što se tiče navoda koji se odnose na neizvršenje presude Suda u slučaju KI18/16 i nepostojanje obrazložene sudske odluke

36. Sud naglašava da on sada već ima konsolidovanu praksu koja se odnosi na pravo na obrazloženu sudsku odluku zagarantovano članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP. Ova praksa je izgrađena zasnovano na sudskoj praksi ESLJP-a, uključujući, ali ne ograničavajući se na slučajeve *Hadjianastassiou protiv Grčke*, presuda od 16. decembra 1992. godine; *Van de Hurk protiv Holandije*, presuda od 19. aprila 1994. godine; *Hiro Balani protiv Španije*, presuda od 9. decembra 1994. godine; *Higgins i drugi protiv Francuske*, presuda od 19. februara 1998. godine; *García Ruiz protiv Španije*, presuda od 21. januara 1999. godine; *Hirvisaari protiv Finske*, od 27. septembra 2001. godine; *Suominen protiv Finske*, presuda od 1. jula 2003. godine; *Buzescu protiv Rumunije*, presuda od 24. maja 2005. godine; *Pronina protiv Ukrajine*, presuda od 18. jula 2006. godine, i *Tatishvili protiv Rusije*, presuda od 22. februara 2007. godine.

Pored toga, osnovna načela koja se odnose na pravo na obrazloženu sudsku odluku razrađena su i u slučajevima ovog Suda, uključujući, ali ne ograničavajući se na slučajeve KI72/12, *Veton Berisha i Ilfete Haziri*, presuda od 17. decembra 2012. godine; KI22/16, *Naser Husaj*, presuda od 9. juna 2017. godine; KI97/16, podnosilac "*IKK Classic*", presuda od 9. januara 2018. godine, i KI143/16, *Muharrem Blaku i drugi*, rešenje o neprihvatljivosti od 13. juna 2018. godine.

37. U principu, sudska praksa ESLJP-a i sudska praksa Suda, naglašavaju da pravo na pravično suđenje obuhvata pravo na obrazloženu odluku i da sudovi treba "s dovoljnom jasnoćom da izlože razloge na kojima su zasnovali svoje odluke". Međutim, ova obaveza sudova se ne može shvatiti kao zahtev da se detaljno odgovori na svaki argument. Obim u kojem se primenjuje ova obaveza navođenja razloga može varirati u zavisnosti od prirode odluke i mora se odrediti u svetlu okolnosti slučaja. Suštinski argumenti podnosioca zahteva su ti na koje se mora odgovoriti, a navedeni razlozi moraju biti zasnovani na važećem zakonu.
38. U tom smislu, Sud podseća da je prva presuda Vrhovnog suda, odnosno presuda [Rev. br. 308/2015] od 12. novembra 2015. godine, koju je Sud proglasio ništavnom, sadržavala sledeće obrazloženje u vezi sa preinačenjem odluka nižestepenih sudova u pogledu visine naknade:

"Prema proceni Vrhovnog suda Kosova, dosuđeni iznosi od strane suda niže instance imaju veze na ime nematerijalne štete, na ime fizičkog bola, na ime preživljenog straha i smanjenja životne aktivnosti tužioca Bedri Salihu, nisu adekvatni niti su u skladu sa naknadom nematerijalne štete, uzimajući u obzir bitnost stepena dobra i cilja u kojem ova naknada služi, kako je predviđeno članom 200, stavovima 1 i 2 Zakona o obavezama". [...]

"Počev od ovoga, imajući u vidu starost tužioca i vreme kada je doživljena nesreća, prirodu povreda kao i cilj naknade nematerijalne štete, ovaj sud smatra da uz pomoć određenih iznosa, tužilac može doživeti značajnu satisfakciju za fizički bol i strah koji je doživeo".

39. U tom pogledu, Sud je konkretno utvrdio da Vrhovni sud (i) nije objasnio nijednu od činjenica koje je razmatrao, niti bilo koji od konkretnih razloga koje je mogao da uzme u obzir, kada je u značajnoj meri izmenio i umanjio iznose koji su prethodno odobreni od strane nižestepenih sudova (vidi presudu Suda u slučaju KI18/16, stav 43); (ii) nije se pozvao ni na jedan činjenični i pravni razlog u vezi sa tim kako se i zašto ta presuda značajno razlikuje od odluke nižestepenih sudova u pogledu iznosa naknade za nematerijalnu štetu (vidi presudu Suda u slučaju KI18/16, stav 46); i (iii) nije konkretno obrazloženo zašto je izmenjeni iznos novčane naknade za nematerijalnu štetu koja je pričinjena podnosiocu zahteva izmenjen i umanjen u odnosu na stanovište nižestepenih sudova (vidi presudu Suda u slučaju KI18/16, stav 50).
40. Druga presuda Vrhovnog suda koja je doneta kao rezultat presude Suda u slučaju KI18/16, pri adresiranju primedbi Suda, dala je sledeće obrazloženje:

"Povodom određivanja naknade nematerijalne štete na ime fizičkog bola koji je pretrpljen, ovaj sud je imao u vidu intenzitet bolova i straha koji su uzrokovani povredama, kako je predviđeno odredbom člana 200, stava 2

ZOO-a. Osim ovih elemenata koji su bitni u određivanju iznosa naknade štete treba da se uzmu u obzir i sve okolnosti slučaja, posebno neugodni doživljaji i moguće komplikacije tokom lečenja. Povodom određivanja naknade nematerijalne štete na ime smanjenja opšte životne aktivnosti, ovaj sud je uzeo u obzir njihovo trajanje, starost tužioca, njegovu profesiju kelnera gde se zahteva korišćenje dugo stajanje na nogama koje izaziva konstantan bol zbog prirode povrede i posledica koje je imao tužilac, kao i cilj naknade ove nematerijalne štete. U ovom slučaju su kao osnov uzete lične karakteristike tužioca, kao i praksa ovog suda u vezi sa određivanjem visine nematerijalne štete”.

41. U tom kontekstu, Sud podseća da na osnovu sudske prakse ESLJP-a i Suda, suštinski argumenti podnosioca zahteva na koje se mora odgovoriti i navedeni razlozi moraju biti zasnovani na važećem zakonu. U konkretnom slučaju, Sud je navode podnosioca koji se odnose na značajno umanjenje naknade, Sud smatrao suštinskim u svojoj prvoj presudi, konkretno tražeći da Vrhovni sud prilikom ponovnog odlučivanja objasni razloge na kojima se zasniva umanjenje iznosa naknade.
42. Sud primećuje da je Vrhovni sud svojom drugom presudom ponovo propustio da pruži obrazloženje koje ispunjava standarde obrazložene sudske odluke zagarantovane članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP, jer je (i) odluka suda koristila uopšteno obrazloženje koje nije zasnovano na konkretnim okolnostima i činjeničnom stanju u konkretnom slučaju i pored toga (ii) iako se odluka suda pozvala na član 200. Zakona o obligacionim odnosima od 30. marta 1978. godine, ona ne objašnjava kako je ovaj član ili praksa Vrhovnog suda na koju se ona poziva primenjena u okolnostima konkretnog slučaja. Sud ocenjuje da obrazloženje Vrhovnog suda i dalje ne objašnjava podnosiocu zahteva niti javnosti zbog kojih činjeničnih i pravnih razloga je on značajno umanjio vrednost naknade štete, potvrđenu od strane oba nižestepena suda.
43. Stoga, imajući u vidu gore navedene primedbe i postupak u celini, Sud smatra da druga presuda Vrhovnog suda, odnosno presuda [Rev. br. 308/2015] od 12. januara 2017. godine nije ispravila povrede utvrđene presudom Suda u slučaju KI18/16; i samim tim, nije pružila dovoljno razloga podnosiocu zahteva o smanjenju nadoknade štete koja je određena od strane nižestepениh sudova rezultirajući tako povredom prava podnosioca zahteva na obrazloženu sudsku odluku kao sastavnog dela prava na pravično i nepristrasno suđenje zagarantovanog članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP (vidi slučaj ESLJP-a *Grădinar protiv Moldavije*, predstavka br. 7170/02, presuda od 8. aprila 2008. godine, stav 115).

Što se tiče navoda koji se odnose na nepristrasnost suda

44. U oceni navoda koji su povezani sa nepristrasnošću suda, Sud, pre svega, podseća da se nepristrasnost suda u skladu sa članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP, zasnovano na konsolidovanoj sudskoj praksi ESLJP-a, mora utvrditi prema(i) subjektivnom testu, pri čemu se mora uzeti u obzir lično ubeđenje i ponašanje sudije, to jest da li je sudija možda imao neke lične predrasude ili pristrasnosti u određenom predmetu, i (ii) objektivnom testu, to jest treba utvrditi da li je sam sud, između ostalog i svojim sastavom, pružio

dovoljne garancije da bi se isključila svaka legitimna sumnja u tom smislu (vidi, između ostalog, slučajeve ESLJP-a, *Miracle Europe KFT protiv Mađarske*, presuda od 12. aprila 2015. godine, stavovi 54 i 55; *Gautrin i drugi protiv Francuske*, presuda od 20. maja 1998. godine, stav 58; *San Leonard Band Club protiv Malte*, presuda od 29. jula 2004. godine, stav 58; *Thomann protiv Švajcarske*, presuda od 10. juna 1996. godine, stav 30; *Wettstein protiv Švajcarske*, presuda od 21. decembra 2000. godine, stav 42, *Korzeniak protiv Poljske*, Presuda od 10. januara 2017. godine, stav 46; i slučaj Suda KIO6/12, podnosilac zahteva: *Bajrush Gashi*, presuda od 9. maja 2012. godine, stav 45).

45. Konkretnije, što se tiče subjektivnog testa, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, lična nepristrasnost sudije se mora pretpostaviti dok se ne dokaže suprotno (vidi, između ostalog, slučajeve ESLJP-a, *Mežnarić protiv Hrvatske*, presuda od 30. novembra 2005. godine, stav 30; *Padovani protiv Italije*, presuda od 26. februara 1993. godine, stav 26; *Morel protiv Francuske*, stav 41; *San Leonard Band Club protiv Malte*, citirano iznad, stav 59; *Hauschildt protiv Danske*, presuda od 24. maja 1989. godine, stav 47; *Driza protiv Albanije*, presuda od 13. novembra 2007. godine, stav 75; i *Korzeniak protiv Poljske*, citirano iznad, stav 47). Što se tiče vrste dokaza koji su potrebni da bi se to dokazalo, ESLJP se na primer trudio da utvrdi da li sudija pokazuje neprijateljstvo ili zlu nameru iz ličnih razloga (vidi, između ostalog, slučaj ESLJP-a, *De Cubber protiv Belgije*, presuda od 26. oktobra 1984. godine, stav 25). Međutim, načelo po kojem se mora pretpostaviti da je sud oslobođen od ličnih predrasuda ili pristrasnosti je već duži vremenski period ustanovljeno u sudskoj praksi ESLJP-a (vidi slučajeve ESLJP-a, *Kyprianou protiv Kipra*, citirano iznad, stav 119, *Micallef protiv Malte*, presuda od 15. oktobra 2009. godine, stavovi 93-94; i *Tozicka protiv Poljske*, Presuda od 24. jula 2012. godine, stav 33).
46. Štaviše, po sudskoj praksi ESLJP-a, dok u nekim slučajevima može da bude teško da se nađu činjenice na osnovu kojih se može preokrenuti pretpostavka subjektivne nepristrasnosti jednog sudije, kriterijumi i zahtevi za objektivnu nepristrasnost određuju jednu dodatnu garanciju za nepristrasno suđenje. (Vidi, Predmet ESLJP-a, *Micallef protiv Malte*, citirano iznad, stavovi 95 i 101). Treba da se naglasi da u većini slučajeva koji su povezani sa pitanjem nepristrasnosti, ESLJP je bio fokusiran i našao je povrede u aspektima objektivnog testa. (vidi, takođe, predmet ESLJP-a, *Ramos Nunes de Carvalho Sá protiv Portugala*, Presuda od 6. novembra 2018. Godine, stav 146; i *Korzeniak protiv Poljske*, citirano iznad, stav 48).
47. Sa druge strane, što se tiče objektivnog testa, Sud zapaža da se na osnovu sudske prakse ESLJP-a, kada se on primenjuje na sudsko veće, mora utvrditi da li, nezavisno od ponašanja bilo kog sudije, može postojati dovoljno činjenica koje mogu pobuditi sumnju u nepristrasnost suda. U tom smislu, čak i izgled/percepcija može biti od važnosti, jer se "*pravda ne sme samo sprovoditi, već se mora i videti da je sprovedena*" (u tom kontekstu, vidi, između ostalog, slučaj ESLJP-a, *Cubber protiv Belgije*, citirano iznad, stav 26). Suštinsko pitanje je poverenje koje sudovi u demokratskom društvu moraju nadahnjivati u javnosti. (vidi, između ostalog, slučajeve ESLJP-a, *Castillo Algar protiv Španije*, presuda od 28. oktobra 1998. godine, stav 45; *San Leonard Band Club protiv Malte*, citirano iznad, stav 60, i *Golubović protiv Hrvatske*, citirano iznad, stav 49). Dakle, svaki sudija za kojeg mogu da postoje legitimni razlozi da bi se

posumnjalo na nedostatak nepristrasnosti, treba da se povuče iz donošenja odluke. (Vidi, predmet ESLJP-a, *Micallef protiv Malte*, citirano iznad, stav 98).

48. Štaviše, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, situacije u kojima mogu da se navedu pitanja u vezi sa nedostatkom nepristrasnosti, mogu da budu (i) funkcionalne i (ii) lične prirode.
49. Prvo je povezano sa vršenjem različitih funkcija unutar jednog sudskog postupka od strane istog lica ili u vezi sa hijerarhijskom ili nekom drugom prirodom, između sudije i drugih aktera u odgovarajućem sudskom postupku. U vezi sa ovim kasnijim, nivo i priroda ove veze se treba ispitati. Ove situacije funkcionalne prirode mogu da uključe i primere slučajeva kada su se u jednom istom predmetu vršile (i) savetodavne i sudske funkcije (u vezi sa ovim kontekstom, vidi, između ostalog, predmete ESLJP-a, *Procola protiv Luksemburga*, Presuda od 8. septembra 1995. godine, stav 45; *Kleyn i drugi protiv Holandije*, Presuda od 6. maja 2003. godine, stav 200; *Sacilor Lormines protiv Francuske*, Presuda od 9. novembra 2006. godine, stav 74); (ii) sudske i vansudske funkcije (u vezi sa ovim kontekstom, vidi, između ostalog, predmete ESLJP-a, *McGonnell protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, Presuda od 8. februara 2000. godine, stavovi 52-57); i (iii) različite sudske funkcije. U ovom kontekstu, ESLJP naglašava da procena da li je učešće istog sudije u različitim fazama sudskog postupka moglo da ima za rezultat povredu zahteva koji se tiču nepristrasnosti, treba da se proceni od slučaja do slučaja i u zavisnosti je od okolnosti svakog slučaja. Dok druga, odnosno, ona lične prirode, se uglavnom povezuje sa načinom ponašanja jednog sudije u vezi sa nekim slučajem ili postojanjem veza sa jednom stranom ili predstavnicima iste u tom predmetu.
50. Sud takođe naglašava, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, nepristrasnost suda u smislu subjektivnog i objektivnog testa samim tim podrazumeva da treba da se odredi da li u određenom slučaju mogu postojati legitimne sumnje za bojazan da kod određenog sudskog veća ne postoji nepristrasnost. Međutim, da bi se odlučilo o tome da li u konkretnom slučaju ima dovoljno razloga da bi se odredilo da određeni sudija nije nepristrasan, podnosićevo stanovište jeste važno, ali nije i odlučujuće. Ono što je važno jeste da li se takva sumnja može objektivno opravdati (vidi, između ostalog, slučajeve ESLJP-a, *Mežnarić protiv Hrvatske*, citirano iznad, stav 31; *Ferrantelli i Santangelo protiv Italije*, presuda od 7. avgusta 1996. godine, stav 58; *Wettstein protiv Švajcarske*, citirano iznad, stav 44, i *San Leonard Band Club protiv Malte*, citirano iznad, stav 60; *Korzeniak protiv Poljske*, citirano iznad, stav 49 i *Tozicka protiv Poljske*, citirano iznad, stav 33).
51. Prilikom primene ovih principa u kontekstu okolnosti konkretnog predmeta, Sud podseća da podnosilac zahteva tvrdi da učešće sudije Vrhovnog suda, E.H., u oba njegova slučaja, kao predsednika veća, pobuđuje sumnju u nepristrasnost suda. Međutim, Sud zapaža da je pored činjenice da je sudija E. H. bio dva puta predsednik veća u predmetu podnosioca zahteva pred Vrhovnom sudu, takođe i sastav veća bio isti. Prvom presudom Vrhovnog suda, odnosno presudom [Rev. br. 308/2015] od 12. novembra 2015. godine je odlučilo veće sastavljeno od sudija E.H.; G.S. i M.R. Ova presuda je proglašena ništavnom od strane Suda u slučaju KI18/16. Drugom presudom Vrhovnog suda, odnosno presudom [Rev.

br. 308/2015] od 12. januara 2017. godine, koja je doneta kao rezultat presude Suda, odlučilo je ponovo isto veće, E.H.; G.S. i M.R, respektivno.

52. U svetlu ovih činjenica, Sud, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, mora da proceni tvrdnje podnosioca zahteva u vezi sa nepristrasnošću suda prema subjektivnom i objektivnom testu.
53. Što se tiče subjektivnog testa, Sud podseća da se lična nepristrasnost sudije mora pretpostaviti dok se ne dokaže suprotno. Podnosilac zahteva nije podneo nijedan dokaz koji bi mogao dovesti u sumnju nepristrasnost predsednika veća u Vrhovnom sudu. Shodno tome, Sud primećuje da prilikom donošenja presude [Rev. br. 308/2015] od 12. januara 2017. godine, nijedna činjenica ne podržava tvrdnju da je sud nije bio nepristrasan u smislu subjektivnog testa.
54. Stoga, Sudu ostaje da oceni nepristrasnost suda u smislu objektivnog testa i samim tim, na osnovu prakse ESLJP-a (i) postoji dovoljno činjenica i okolnosti koje mogu pobuditi legitimne sumnje u vezi sa nepristrasnosti suda, i (ii) ove sumnje u pogledu nepristrasnosti suda u okolnostima konkretnog slučaja može biti objektivno opravdana.
55. U kontekstu okolnosti podnosioca zahteva, odnosno u okolnostima kada je Vrhovni sud dva puta odlučio u veću sa identičnim sastavom, da bi se primenio objektivni test, pored gore razrađenih opštih načela, Sud se poziva i na konkretnu praksu ESLJP-a, kojom je on u suštini odlučio o sličnom pitanju, odnosno da li bi odlučivanje relevantnih sudova u dva navrata u identičnom sastavu moglo ugroziti objektivni test za nepristrasnost suda i u kakvim okolnostima.
56. S tim u vezi, ESLJP je smatrao da nije obavezno da isti sastav sudskih tela u razmatranju jednog istog pitanja u različitim fazama postupka rezultira povredom prava na pravično suđenje kao i da tako moguće povrede zavise od specifičnih okolnosti jednog slučaja. Po sudskoj praksi ESLJP-a, ne može se reći da je opšte pravilo, u slučajevima kada jedan najviši sud koji vrati jedan predmet na ponovno odlučivanje, da je obavezno da se pitanje vrati jednom veću koje je u istom sastavu. (Vidi, predmet ESLJP-a, *Ringeisen protiv Austrije*, Presuda od 17. jula 1971. godine, stav 97).
57. Specifičnije, u slučajevima *Ringeisen protiv Austrije* (Presuda ESLJP-a od 17. jula 1971. godine); *Diennet protiv Francuske* (Presuda ESLJP-a od 26. septembra 1995. godine) i *Elnseher protiv Nemačke* (Presuda ESLJP-a od 4. decembra 2018. godine), Sud je smatrao da „ne može se utvrditi kao opšte pravilo, da u smislu obaveze da se bude nepristrasan, da jedan najviši sud koji vrati neko pitanje na ponovno razmatranje, bude obavezan da vrati pitanje kod jednog tela u istom sastavu“. Sud je naglasio da „nema osnova za legitimne sumnje koje mogu proizaći samo od činjenica da sudije koje su učestvovalе u donošenju prve odluke, ne mogu da učestvuju i u drugoj“. Jedan takav stav, Sud je zadržao i u predmetu *Thomman protiv Švajcarske* (Presuda ESLJP-a od 21. maja 1996. godine). U ovom predmetu, Sud nije našao povredu u sastavu jednog veća koje je odličilo dva puta u vezi sa pitanjem istog podnosioca. Sud je u ovom predmetu naglasio da samim povratkom pitanja na ponovno odlučivanje, „sudije će izvršiti

jedno novo i temeljno razmatranje pitanja“ (Vidi, za više, predmet ESLJP-a, *Thomman protiv Švajcarske*, citirano iznad, stav 33 i reference u istom).

58. Ipak, u kontekstu sudskih tela/veća koje donose odluke u istom sastavu, ESLJP je, u odgovarajućim okolnostima, našao povredu prava na pravično i nepristrasno suđenje. Predmeti ESLJP-a, *Driza protiv Albanije*, (presuda od 13. novembra 2007. godine), i *San Leonard Band Club protiv Malte*, (presuda od 29. jula 2004. godine), spadaju u tu kategoriju.
59. U prvom predmetu, odnosno u predmetu *Driza protiv Albanije*, ESLJP je, između ostalog, razmotrio tvrdnje odgovarajućeg podnosioca u vezi sa nedostatkom nepristrasnosti Vrhovnog Suda, jer, po tvrdnjama (i) tri od sudija Vrhovnog Suda su dva puta bili članovi sudskog veća; i (ii) Predsednik Vrhovnog suda je igrao dvostruku ulogu tokom postupka rikursa zakona. U vezi sa prvim, ESLJP je našao da su svo troje sudija koji su bili u sastavu sudskog veća, dva puta su odlučili protiv žalioца i kao rezultat, jedna takva situacija, može da pobudi legitimne sumnje kod žalioца u vezi sa nepristrasnošću Vrhovnog Suda. ESLJP je dalje ocenio da si su ove sumnje bile objektivno razložne. ESLJP je našao da je ovo slučaj jer je svo troje sudija „*trebali da odluče da li su pogrešili u svojoj prethodnoj odluci ili nisu*“. Dok, u vezi sa ulogom Predsednika Suda, ESLJP je naglasio da su žalbeni postupci u interesu zakona počeli po zahtevu istog koji je sada već jednom odlučio protiv žalioца, stoga je Sud utvrdio da „*ova praksa nije u skladu sa kriterijumom subjektivne nepristrasnosti jednog sudije*“ jer „*niko ne može u jednom predmetu da bude i tužilac i sudija*“.
60. Sa druge strane, u drugom predmetu, odnosno predmetu *San Leonard Band Club protiv Malte*, ESLJP je, između ostalog, razmotrio navode podnosioca zahteva u vezi sa nedostatkom nepristrasnosti Apelacionog suda, koji je odlučio u vezi sa prihvatljivošću njegovog zahteva za ponovno suđenje. Odgovarajući podnosilac je tvrdio da je isto veće Apelacionog suda koje je odlučivalo u vezi sa presudom od 30. decembra 1994. godine, Presudom od 13. marta 1995. godine, je odbacilo i njegov zahtev za ponovno suđenjem obrazložen kroz navode o jasno pogrešnoj primeni zakona. Saglasnost sa Ustavom i EKLJP-om Presude Apelacionog suda je potvrđena i od strane Ustavnog Suda Malte, koji je poništio jednu Presudu Civilnog suda i koji je razmotrio ustavne tvrdnje podnosioca i našao je povredu prava na nepristrasno suđenje kao rezultat istog sastava veća Apelacionog Suda. (za više vidi stavove 19 do 28 predmeta *San Leonard BandClub protiv Malte*).
61. U proceni saglasnosti sa garancijama iz člana 6 EKLJP-a, ESLJP se pre svega upustio u ocenu da li okolnosti konkretnog predmeta mogu da pobude legitimne sumnje u vezi sa nepristrasnošću suda. U tom aspektu, sud je našao da činjenica da je veće odgovarajućeg Apelacionog suda odlučilo dva puta u istom sastavu, stvara jednu situaciju koja bi mogla da pobudi legitimne sumnje u vezi sa nepristrasnošću istog (vidi, detaljno obrazloženje u tom kontekstu u stavovima 60, 61 i 62 ovog predmeta ESLJP-a). Nakon ovakve procene, ESLJP se, po drugi put, upustio u procenu da li su ove sumnje objektivno razložne. ESLJP je našao da je to tako. Sud je obrazložio ovakve nalaze na činjenicu da su sudije veća Apelacionog suda, po drugi put bili pozvani da sami procene da li su oni primenili zakon na očigledno pogrešan način, odnosno da li su oni sami imali

sposobnosti da primene zakon na pravilan način (za više, vidi stav 63, konkretnog predmeta).

62. Sud primećuje da je u oba slučaja, ESLJP naglasio i priznao da u okolnostima kada je isto sudsko veće odlučilo dva puta po istom pitanju, mogu postojati legitimne sumnje iz perspektive stranaka u postupku u pogledu nepristrasnosti suda i da u takvim okolnostima dalje treba oceniti da li te sumnje mogu biti *objektivno opravdane*. Prema ESLJP-u, kako je navedeno iznad, ova ocena se mora vršiti u svakom slučaju pojedinačno (vidi slučajeve ESLJP-a *Driza protiv Albanije*, citirano iznad, stav 80, i *San Leonard Band Club protiv Malte*, citirano iznad, stav 62).
63. Prilikom ocene da li u takvim okolnostima sumnje podnosioca zahteva mogu biti *objektivno opravdane*, ESLJP je smatrao da je osnovni test povezan sa prirodom pravnog sredstva koje je korišćeno i da li je u specifičnostima jednog slučaja, odgovarajuće sudsko veće pozvano da proceni i utvrdi navodne nedostatke svoje prethodne odluke ili, još konkretnije, da li je prethodna sopstvena primena zakona od strane tog sudskog veća bila adekvatna i dovoljna (vidi, u ovom kontekstu, slučaj ESLJP-a *San Leonard Band Club protiv Malte*, citirano iznad, stav 64). U takvim okolnostima, ESLJP je našao da je bojazan stranaka u pogledu nepristrasnosti relevantnih sudova *objektivno opravdana*.
64. U kontekstu okolnosti konkretnog slučaja, Sud, na osnovu prakse ESLJP-a, primećuje da bi činjenica da je veće u Vrhovnom sudu imalo identičan sastav u oba slučaja, sa tačke gledišta stranaka u postupku mogla pobuditi legitimnu sumnju u pogledu nepristrasnosti suda. Samim tim, u takvim okolnostima, treba da se nastavi sa ocenom da li te sumnje mogu biti objektivno opravdane.
65. Da bi te sumnje bile objektivno opravdane, Sud mora razmotriti prirodu pitanja o kojem je ovo veće odlučilo po drugi put. U tom kontekstu, Sud podseća da je Vrhovni sud svoju drugu presudu, odnosno presudu [Rev. br. 308/2015] od 12. januara 2017. godine, doneo nakon što je njegova prva presuda, odnosno presuda [Rev. br. 3018/2015] od 12. novembra 2015. godine, bila proglašena ništavnom od strane Suda u slučaju KI18/16. Ovaj potonji, kako je to navedeno iznad, je utvrdio da je Vrhovni sud svojom prvom presudom doneo odluku koja nije ispunjavala standarde obrazložene sudske odluke.
66. U tom aspektu, Sud naglašava da se Presuda Suda u predmetu 18/16 isključivo ticala samo nedostatka obrazloženja prethodne Presude Vrhovnog Suda, odnosno, Presude [Rev. br. 308/2015] od 12. novembra 2015. godine. Sud nije našao povrede u vezi sa očigledno pogrešnom ili proizvoljnom primenom zakona. U okolnostima konkretnog predmeta, prilikom donošenja druge Presude, odnosno Presude [Rev. br. 308/2015] od 12. januara 2017. godine, članovi veća Vrhovnog Suda (i) nisu bili pozvani da procene ili odrede da li su oni primenili zakon na očigledno pogrešan način, ili još specifičnije, sami da ocene njihovu sposobnost za pravilnu i dovoljnu primenu zakona; ali (ii) bili su obavezni da i dalje obrazlože svoju odluku na osnovu specifičnosti i uputa iz Presude Suda u predmetu KI18/16.

67. Samim tim, okolnosti ovog konkretnog predmeta se razlikuju od onih iz predmeta *Driza protiv Albanije* i *San Leonard BandClub protiv Malte*. Ovo zbog toga što je u prvom predmetu isto veće Vrhovnog Suda bilo pozvano drugi put da oceni da li su primenili zakon na očigledno pogrešan način u prvom postupku, iza činjenice da je Predsednik Veća igrao dvostruku ulogu u procesu rikursa zakona. Sa druge strane, u drugom predmetu, slično, jedno veće Apelacionog Suda koje je jednom odlučilo protiv odgovarajućeg podnosioca je i drugi put odlučilo da odbije njegov zahtev za ponovno suđenje, jer je bilo tako pozvano da po drugi put samo oceni da li su primenili zakon na pravilan način prvi put.
68. Stoga, iako je istim sastav veća u donošenju osporene Presude u okolnostima konkretnog predmeta, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, dovoljan razlog da se (i) pobudi legitimna sumnja za podnosioca zahteva za nepristrasnost ovog suda; ipak, (ii) ove sumnje, u okolnostima ovog konkretnog slučaja, nije objektivno opravdane.
69. Ovo zbog toga što, u okolnostima konkretnog predmeta, kao što je navedeno iznad, na osnovu navoda u Presudi Suda u predmetu KI18/16, Vrhovni Sud je bio obavezan samo da (i) dalje obrazloži svoju prethodnu odluku na osnovu uputa Suda na način da bi isti ispunio standarde jedne i obrazložene sudske odluke i (ii) ne da proceni da li je samo veće u prvom postupku primenilo zakon na očigledno pogrešan način ili drugačije govoreći, da oceni da li je isto bilo u stanju da primeni zakon na pravilan način.
70. Na kraju, kao što je to obrazloženo u ovoj Presudi, Sud je našao da (i) Vrhovni Sud i drugi put nije uspeo da dovoljno obrazloži svoju odluku, utvrđujući tako da je i druga Presuda Vrhovnog suda doneta uz povredu na jednu obrazloženu sudsku odluku, u suprotnosti sa garancijama iz člana 31 Ustava a u vezi sa članom 6 EKLJP-a; ali ipak nije našao da je (ii) ova odluka doneta od strane jednog pristrasnog suda u smislu subjektivnog i objektivnog testa određenog putem sudske prakse ESLJP-a.
71. Sud, konačno, primećuje da podnosilac zahteva takođe navodi i povredu stava 4 člana 21. Ustava, koju je samo pomenuo i citirao njegov sadržaj ne pružajući objašnjenja o tome kako i u kojim okolnostima slučaja je ova odredba mogla biti povređena. Pored toga, ova ustavna odredba se u svojoj suštini konkretno odnosi na "pravna lica", utvrđujući da osnovna prava važe i za njih, onoliko koliko su izvodljiva, podrazumevajući mogućnost da i pravnim licima mogu biti povređena osnovna prava i slobode kada su primenljivi u tom konkretnom slučaju. U konkretnom slučaju, podnosilac zahteva je podneo individualni zahtev i u tom kontekstu, Sud ne nalazi da postoji bilo kakva veza između njegovog zahteva i relevantne ustavne odredbe (vidi, između ostalog, predmet Suda KI143/16, podnosilac *Muharrem Blaku i drugi*, rešenje o neprihvatljivosti od 8. juna 2018. stav 75).

Zaključak

72. Sud naglašava da (i) pravo na jednu obrazloženu sudska odluku i (ii) nezavisnost i nepristrasnost suda, zagaranтовani članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP, kao pitanja koja je pokrenuo podnosilac zahteva u okolnostima konkretnog slučaja, predstavljaju suštinska ustavna pitanja.
73. U okolnostima konkretnog slučaja, Sud je našao da je presuda [Rev. br.308/2015] Vrhovnog suda od 12. januara 2017. godine nije otklonila nedostatke utvrđene u Presudi Suda u predmetu KI18/16 i samim tim i dalje ne ispunjava standarde obrazložene sudske odluke zagaranтовane članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP.
74. Ipak, Sud ne nalazi da je presuda [Rev. br.308/2015] Vrhovnog suda od 12. januara 2017. godine doneta od strane pristrasnog suda u smislu objektivnog i subjektivnog testa nepristrasnosti suda ustanovljenog sudskom praksom ESLJP-a iz razloga što je, iako je ista doneta od strane identičnog sastava veća koje je odlučilo i donelo i prethodnu presudu, odnosno presudu [Rev. 308/2015] od 12. novembra 2015. godine, rezultirajući tako legitimnim sumnjama u vezi sa nepristrasnošću suda, Sud je utvrdio da ove sumnje, u okolnostima ovog konkretnog predmeta, nije objektivno opravdane.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 20. Zakona i pravilima 56 (1) i 74 (1) Poslovnika, jednoglasno, na sednici od 17. maja 2019. godine:

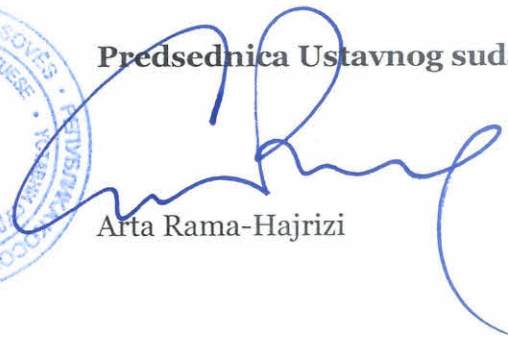
- I. PROGLAŠAVA da je zahtev prihvatljiv;
- II. UTVRĐUJE da je došlo do povrede člana 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa stavom 1 člana 6. (Pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije o ljudskim pravima;
- III. PROGLAŠAVA ništavnom presudu Vrhovnog suda Kosova Rev. br. 308/2015 od 12. januara 2017. godine;
- IV. VRAĆA presudu Vrhovnom sudu na ponovno razmatranje u skladu sa presudom ovog Suda;
- V. OSTAJE posvećen ovom pitanju u očekivanju izvršenja naloga;
- VI. NALAŽE da ova presuda bude dostavljena stranama i da u skladu sa članom 20.4 Zakona bude objavljena u Službenom listu;
- VII. PROGLAŠAVA da ova presuda stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Gresa Caka-Nimani

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi